

Vlaanderen
is sterk in cijfers

Dag van het netwerk Statistiek Vlaanderen 21 maart 2024

Herman Teirlinck-gebouw, Havenlaan 88, 1000 Brussel

STATISTIEK
VLAANDEREN

Welkom

op de allereerste Dag van het netwerk Statistiek Vlaanderen!

Het netwerk Statistiek Vlaanderen verenigt alle overheidsinstanties in Vlaanderen die kwaliteitsvolle openbare statistieken ontwikkelen, produceren en publiceren. Met meer dan 50 entiteiten van de Vlaamse overheid, aangevuld door de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de provincies en de gemeenten, zet het netwerk zich in voor de uitbouw van een volwaardig openbare statistieksysteem in Vlaanderen zoals dat ook elders in Europa bestaat.

In deze tijden van fake news en desinformatie speelt het netwerk een cruciale rol door het beleid en de samenleving te ondersteunen met betrouwbare openbare data en statistieken. In een volwassen democratie dienen alle relevante maatschappelijke actoren - regering en oppositie, pers, onderzoekers, organisaties, bedrijven en individuele burgers - op gelijke wijze te kunnen beschikken over kwaliteitsvolle cijfers om het beleid voor te bereiden, uit te voeren en op te volgen, en onderbouwde beslissingen te nemen.

Sinds de opstart van het netwerk in 2017 hebben wij samen al een hele weg afgelegd. De principes en afspraken die de afgelopen jaren binnen het netwerk werden vastgelegd om te zorgen voor betrouwbare en kwaliteitsvolle openbare statistieken, worden tegenwoordig breed gesteund. Dat succes is voor een groot stuk te danken aan de dagelijkse inzet van iedereen die binnen de entiteiten van het netwerk, als statisticus, data-expert, beleidsondersteuner, leidinggevende of op een andere manier, van dichtbij of van veraf, betrokken is bij de ontwikkeling, productie en ontsluiting van kwaliteitsvolle data en statistieken. Deze netwerkdag is er voor hen. Wij willen vandaag hen vooral het woord geven en hen de kans geven om elkaar te leren kennen en ervaringen te delen.

Het programma van de netwerkdag omvat een plenair gedeelte in de ochtend en twee workshop-sessies in de middag. In het plenaire gedeelte maken we een stand van zaken op van het netwerk Statistiek Vlaanderen en blikken we vooruit naar de toekomst. In de workshops presenteren tal van sprekers van binnen en buiten het netwerk hun activiteiten, expertise en goede praktijken.

Een oprechte dank aan iedereen die zich vandaag als spreker, workshopvoorzitter of op een andere manier mee inzet om van deze netwerkdag een succes te maken. Speciale dank ook aan de sprekers van onze partners van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek en van het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek. Maar bovenal, dank aan jou voor je aanwezigheid op deze netwerkdag. Wij hopen dat je vandaag geïnspireerd raakt door de vele interessante collega's en projecten die je zult leren kennen. Wij hopen dat je nieuwe, prikkelende ideeën opdoet voor je eigen activiteiten of om samen met anderen nieuwe projecten op te starten. Wij zijn ervan overtuigd dat door vandaag van elkaar te leren, we morgen samen kunnen zorgen voor meer en betere openbare statistieken voor Vlaanderen.

Wij wensen je een boeiende en aangename netwerkdag toe!

Jo Noppe
Hoofdstatisticus

PROGRAMMA

9u30-10u: Ontvangst en inschrijving (*Polyvalente ruimte 0.07*)

10u-12u: **PLENAIR GEDEELTE**

(*Groot auditorium 0.11*)

Overzicht van de verwezenlijkingen en toekomstplannen van het netwerk Statistiek Vlaanderen

Jo Noppe, hoofdstatisticus, Vlaamse Statistische Autoriteit

De visie van de leidend ambtenaren van de Vlaamse overheid op het netwerk Statistiek Vlaanderen

Julie Bynens, secretaris-generaal departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken en voorzitter van het Voorzitterscollege

De stem van de gebruikers in de werking van het netwerk Statistiek Vlaanderen

Peter Van Humbeeck, SERV en voorzitter van de Raad voor Openbare Statistieken (RVOS)

Zin en onzin van openbare statistieken in tijden van crisis: ervaringen tijdens de pandemie

Geert Molenberghs, biostatisticus, KU Leuven en UHasselt

12u-13u15: Lunch (*Polyvalente ruimte 0.07*)

13u15-14u30: **WORKSHOPS SESSIE 1**

Interactieve visualisaties en datatools voor openbare statistieken

(*Groot auditorium 0.11*)

Gebruikersinspraak bij de bepaling, productie en ontsluiting van openbare statistieken

(Christine d'Haen 01.52)

Kwaliteitsverbetering van openbare statistieken

(*Transitielab 01.04*)

Datascience en machine learning voor openbare statistieken

(*Toots Thielemans 01.43*)

Samenwerking tussen het netwerk Statistiek Vlaanderen en de academische wereld

(*Isala Van Diest 01.05*)

14u30-14u45: Pauze (*Polyvalente ruimte 0.07*)

14u45-16u: **WORKSHOPS SESSIE 2**

Samenwerking tussen het netwerk Statistiek Vlaanderen en de pers

(Christine d'Haen 01.52)

Bevragingen als bron voor openbare statistieken

(*Transitielab 01.04*)

Administratieve data als bron voor openbare statistieken

(*Groot Auditorium 0.11*)

Relatie tussen openbare statistieken en het beleid

(*Toots Thielemans 01.43*)

16u-17u: Receptie (*Polyvalente ruimte 0.07*)

PLENAIR GEDEELTE: 10U-12U – GROOT AUDITORIUM (0.11)

In het plenaire gedeelte maken we een stand van zaken op van de verwezenlijkingen van het netwerk Statistiek Vlaanderen en blikken we vooruit naar de toekomst. Welke weg hebben we samen afgelegd sinds de start van het netwerk in 2017? Wat hebben we al bereikt, wat nog niet? En waar willen we met het netwerk naartoe in de volgende legislatuur?

PRESENTATIES:

Overzicht van de verwezenlijkingen en toekomstplannen van het netwerk Statistiek Vlaanderen

Jo Noppe, hoofdstatisticus, Vlaamse Statistische Autoriteit

De visie van de leidend ambtenaren van de Vlaamse overheid op het netwerk Statistiek Vlaanderen

Julie Bynens, secretaris-generaal departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken en voorzitter van het Voorzitterscollege

De stem van de gebruikers in de werking van het netwerk Statistiek Vlaanderen

Peter Van Humbeeck, SERV en voorzitter Raad voor Openbare Statistieken (RVOS)

Zin en onzin van openbare statistieken in tijden van crisis: ervaringen tijdens de pandemie

Geert Molenberghs, biostatisticus, KU Leuven en UHasselt

WORKSHOPS SESSIE 1: 13U15-14U30

INTERACTIEVE VISUALISATIES EN DATATOOLS VOOR OPENBARE STATISTIEKEN – GROOT AUDITORIUM (0.11)

Hoe zorgen we voor een nog toegankelijker ontsluiting van openbare statistieken via interactieve visualisaties en datatools? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Anton Derks (Departement Onderwijs & Vorming) & Lisa Van Landschoot (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Voorstelling van dataloop

Anton Derks & Hannah Van Impe (Departement Onderwijs & Vorming)

Dataloop is een interactieve toepassing waarmee op een eenvoudige manier cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opgezocht kunnen worden. Er zijn cijfers beschikbaar over verschillende thema's: schoolloopbanen en diploma's, leerlingenkenmerken, inschrijvingen en informatie over onderwijsinstellingen. Het is mogelijk om met grafieken, tabellen en kaarten de opgezochte gegevens overzichtelijk voor te stellen.

Meer info: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijsstatistieken/dataloop-aan-de-slag-met-cijfers-over-onderwijs>

Landbouwcijfers voor een breed doelpubliek

Jonathan Platteau (Agentschap Landbouw & Zeevisserij)

De vraag naar kwaliteitsvolle en actuele informatie en data over de Vlaamse landbouw en visserij groeit elk jaar. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij probeert via haar website Landbouwcijfers zoveel mogelijk indicatoren en data te ontsluiten, zonder daarbij de bescherming van persoonsgegevens uit het oog te verliezen. Het doelpubliek is zeer breed: van beleidsmakers, pers, onderzoekers, landbouwers tot de geïnteresseerde burger. Aan de hand van interactieve visualisaties en analysetools probeert het Agentschap op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke manier elk van deze doelgroepen te bereiken. Twee jaar na lancering telt de website ondertussen ruim 200 indicatoren en datasets, met een veelvoud aan interactieve visualisaties.

Meer info: vlaanderen.be/landbouwcijfers

Voorstelling van het SALSA project van de Nationale Bank

Petra Mellaerts (Nationale Bank van België)

De Nationale Bank van België (NBB) werkt aan het project SALSA, met als doel: de implementatie van een nieuwe applicatie voor de disseminatie van statistieken. Met deze applicatie wenst de NBB een geïntegreerde oplossing te leveren voor het volledige proces van opslag, transformatie, validatie, verzendingen en visualisatie van statistische eindproducten, geproduceerd door de NBB. Een belangrijk aandachtspunt is de integratie van de internationale standaard voor het uitwisselen van statistische data. Extra aandacht gaat hierbij naar de datavisualisatie, met name op de website en sociale media. De NBB heeft ervoor gekozen om in eerste instantie backend functies zoals databases, validatie en transformatie te implementeren en van daaruit te werken aan de verbetering van de visualisatie. De kern van de SALSA-toepassing is de .STAT Suite, ontwikkeld en beheerd door de OESO en gebruikt door verschillende internationale instellingen.

Meer info: petra.mellaerts@nbb.be

Toelichting over Arvastat

Joris Ghysels (VDAB)

Arvastat is een uitgebreide toepassing van de VDAB waarmee snel en eenvoudig statistieken over de arbeidsmarkt te raadplegen zijn: vacatures brengen de vraag in beeld en werkzoekenden het aanbod. De toepassing biedt een uitgebreide keuze aan grafisch geïllustreerde basisstatistieken, maar laat eveneens toe om zeer gedetailleerde tabellen en tijdreeksen samen te stellen. De kenmerkendashboards bieden detail over de samenstelling van vraag en aanbod via grafieken. Alle gegevens zijn beschikbaar tot op gemeentelijk niveau en worden maandelijks geactualiseerd. De toepassing werkt interactief (via "drill down" en meervoudige selectie).

Meer info: <https://arvastat.vdab.be/>

GEBRUIKERSINSPRAAK BIJ DE BEPALING, PRODUCTIE EN ONTSLUITING VAN OPENBARE STATISTIEKEN – CHRISTINE D’HAEN (01.52)

Hoe zetten we performante systemen van gebruikersinspraak op om te zorgen voor relevante openbare statistieken? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Peter Van Humbeeck (SERV en voorzitter van de Raad voor Openbare Statistieken RVOS) & Marije Nouwen (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Maatschappelijk debat over de opvolgingsindicatoren van de Sustainable Development Goals (SDG’s): proces en resultaten

Patricia Delbaere (Federaal Planbureau)

De VN-lidstaten hebben in 2015 de Sustainable Development Goals (SDG’s) aangenomen met 2030 als tijdshorizon. In 2023 werd door het Federaal Planbureau en het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling een maatschappelijk debat georganiseerd rond de set van SDG-opvolgingsindicatoren. Voornaamste doelstellingen waren het bereiken van een maatschappelijke consensus over deze indicatorenset, het verbeteren van de indicatorenset en het stellen van prioriteiten over de uitbreiding van de set met bestaande indicatoren en de ontwikkeling van nieuwe indicatoren.

Meer info: www.indicators.be

Hoe de gebruiker betrekken bij dataweergave in een digitaal gebouwenpaspoort?

Tine Vande Castele (Vlaams Energie- en Klimaatagentschap)

Woningpas is het digitaal paspoort van elke woning in Vlaanderen. Het wordt samengesteld op basis van data die verschillende overheidsinstanties over uw woning bijhouden: energie, renovatiewerken, bodeminformatie, water en riolering, overstromingsgevoeligheid en klimaatbestendigheid van het perceel, woningkwaliteit, mobscore en vergunningen. Tijdens de ontwikkeling van deze tool, wordt gebruikersfeedback op verschillende manieren bevestigd. Het doel daarvan is data op een zo begrijpbare, duidelijke en eenvoudige manier voor te stellen aan de burger via dit digitale gebouwenpaspoort.

Meer info: <https://woningpas.vlaanderen.be/>

Inventaris van de behoeften aan Brusselse statistieken: voor statistieken die zo nauw mogelijk aansluiten bij de behoeften van de gebruikers

Morgane Van Laethem (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse)

Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) verzamelt de behoeften aan Brusselse statistieken bij de gebruikers via een rechtstreekse bevraging en externe vragen. Deze behoeften kunnen bestaan uit volledige nieuwe statistieken of het verfijnen van bestaande statistieken. De gebruikersbevraging resulteert in enkele honderden behoeften, waar prioritering belangrijk is. Het bepalen van de prioriteiten gebeurt aan de hand van enkele elementen zoals ontvankelijkheid, omvang en haalbaarheid in een beslissingsboom.

Meer info: ibsa@perspective.brussels

Cijfers en journalisten: wanneer statistiek nieuws wordt

Stijn Decock (De Standaard)

Journalisten maken regelmatig gebruik van statistieken. Enerzijds kan statistisch cijfermateriaal een artikel ondersteunen, anderzijds kunnen statistieken een complexe werkelijkheid op een bevattelijke manier in cijfers weergeven. Journalist Stijn Decock van De Standaard komt uitleggen welke rol data spelen in de journalistiek. Hij geeft ook uitleg over het snel veranderend journalistieke landschap met de oprukkende digitalisering, die zowel kansen als bedreigingen creëert voor data in de krantenjournalistiek.

Meer info: stijn.decock@standaard.be

KWALITEITSVERBETERING VAN OPENBARE STATISTIEKEN – TRANSITIELAB (01.04)

Hoe zetten we verdere stappen vooruit in het toepassen van kwaliteitsstandaarden op de productie en publicatie van openbare statistieken? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Hans Van Calster (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) & Tom De Winter (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Metadataproject van de Vlaamse Statistische Autoriteit

Tom De Winter (Vlaamse Statistische Autoriteit)

De Praktijkcode voor Europese statistieken en de protocollen van Statistiek Vlaanderen vormen de basis voor het kwaliteitsbeleid van Statistiek Vlaanderen. Het volledig, consistent en geharmoniseerd documenteren van statistieken is hierin een belangrijke pijler. Bij de Vlaamse Statistische Autoriteit loopt momenteel een project om de bestaande metadata te evalueren en waar nodig verder uit te werken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de Single Integrated Metadata Structure (SIMS) van Eurostat.

Meer info: tom.dewinter@vlaanderen.be

Stroomlijnen van het statistiekproces bij INBO

Thierry Onkelinx (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek)

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) publiceert 41 natuurindicatoren. Meerdere van deze indicatoren zijn tevens een Vlaamse openbare statistiek. De indicatoren zijn op een organische manier tot stand gekomen. De betrokken experts hadden elk hun eigen werkwijze. Met een heterogene set van indicatoren tot gevolg. In 2019 hebben we het proces voor alle natuurindicatoren gestroomlijnd in een nieuwe werkwijze. Daarbij hebben we principes van Open Science als leidraad gebruikt. Een belangrijk concept daarbij is dat we naast de resultaten ook de nodige informatie publiceren zodat anderen de resultaten kunnen reproduceren. Via scripts kunnen we de verwerking van de gegevens eenvoudig reproduceerbaar maken. Dat heeft als bijkomend voordeel dat we dit maximaal kunnen automatiseren. We gebruiken vrije software bij de verwerking van de gegevens: R voor de statistische analyses, markdown om de teksten te combineren met de resultaten van de berekeningen en git voor versiebeheer van de scripts en gegevens.

Meer info: <https://www.vlaanderen.be/inbo/natuurindicatoren/>

Kwaliteitsverbetering door integratie van SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange) en VTL (Validation & Transformation Language)

Frederik Van Hecke (Nationale Bank van België)

Een groot deel van de geaggregeerde statistische gegevens van de Nationale Bank van België (NBB) worden centraal opgeslagen volgens het SDMX-informatiemodel. De op maat gemaakte decentrale oplossingen voor validatie worden vervangen door een centrale VTL-oplossing. VTL is een standaardtaal voor het definiëren van validatie- en transformatieregels voor alle soorten statistische gegevens. VTL bouwt verder op de transformatiesectie van het SDMX-informatiemodel. Door dit initiatief is de NBB in staat om veel vroeger in het proces de data te valideren en de interne kwaliteit te verhogen. De NBB maakt deel uit van een wereldwijde community waar het landschap van SDMX en VTL verder worden uitgewerkt.

Meer info: frederik.vanhecke@nbb.be

Provincies.incijfers.be: kwaliteit in het DNA van D&A

Deirdre Gees (Data & Analyse van de Vlaamse provincies)

Provincies.incijfers.be is de publieke data presentatietool van de Vlaamse provincies en bevat meer dan 5.000 dagelijks geraadpleegde onderwerpen, waarvan meer dan 2.000 onderwerpen op een lager dan gemeentelijk niveau. Het bewaken van de kwaliteit is onontbeerlijk om de relevantie van provincies.incijfers.be te garanderen. In de presentatie lichten we de kwalitatieve basisprincipes die D&A hanteert kort toe aan de hand van 6 facetten. We gaan dieper in op de kwaliteitsprincipes doorheen de D&A werking, kwaliteit bij een diversiteit aan bronnen, kwaliteit van de data, van het dataverwerkingsproces, van de metadata en kwaliteit bij het publiek delen van data.

Meer info: <https://provincies.incijfers.be/>

DATASCIENCE EN MACHINE LEARNING VOOR OPENBARE STATISTIEKEN – TOOTS THIELEMANS (01.43)

Hoe kunnen we datascience en machine learning technieken (AI, ChatGPT, ...) inzetten voor de verbetering van bestaande en de productie van nieuwe openbare statistieken? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Emmanuel Thienpont (Departement Werk & Sociale Economie) & Kasimir Putseys (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Stravagegevens als bron van statistieken

Kasimir Putseys (Vlaamse Statistische Autoriteit)

De datascience hub van de Vlaamse Statistische Autoriteit werkt samen met Sport Vlaanderen aan een project om het wekelijks sportgebruik in de openbare omgeving in kaart te brengen. Daarbij worden verschillende databronnen gebruikt om dat cijfer te schatten, waaronder automatische fietstellers en Strava. Het doel is om een model te ontwikkelen dat de cijfers van de automatische fietstellers accuraat voorspellen zodat het model kan gebruikt worden om voor paden/sportgebieden zonder teller het wekelijks sportgebruik te voorspellen voor heel Vlaanderen.

Meer info: kasimir.putseys@vlaanderen.be

Scannerdata van supermarkten voor de consumptieprijsindex

Ken Van Loon & Dorien Roels (Statbel)

Sinds 2015 gebruikt Statbel, het Belgische statistiekbureau, scannerdata (transactiegegevens) van supermarkten in de berekening van de consumptieprijsindex. Scannerdata zijn naast webscraping een bron van big data die gebruikt wordt voor de prijsopvolging in de indexkorf. Deze gegevens worden gebruikt in plaats van klassieke prijsopnames via enquêteurs in winkels. Statbel was internationaal één van de eerste statistiekinstellingen die deze gegevens gebruikten voor consumptieprijsindexen en is daarmee dan ook betrokken geweest bij vele internationale ontwikkelingen. In de presentatie wordt ingegaan op volgende vragen: Wat zijn scannerdata? Hoe zien deze data er uit? Hoe worden ze geklasseerd? En hoe verwerkt Statbel deze gegevens tot prijsindexen? Wat is de internationale stand van zaken rond methodologie en classificatie?

Meer info: [Het gebruik van scannerdata van supermarkten in de consumptieprijsindex, Van Loon & Roels \(2017\)](#)

Toepassingen van machine learning op registerdata om meer te leren over mobiliteit en armoede

Joep Burger (Centraal Bureau voor de Statistiek - NL)

In de officiële statistiek is de interesse in machine learning (ML) de laatste jaren sterk toegenomen. De hoeveelheid data, hardware en (open-source) software zijn steeds minder beperkende factoren, terwijl ML zeker voordelen heeft ten opzichte van statistische modellen. Denk aan het modelleren van niet-tabulaire data, meer flexibiliteit bij het in kaart brengen van niet-lineaire verbanden en complexe interacties, en het omgaan met ontbrekende waarden. Het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) beschikt over honderden secundaire databronnen met veel registerinformatie over personen, huishoudens en bedrijven. Deze data lenen zich uitstekend om met machine learning meer inzicht te krijgen in de relaties tussen kenmerken en doelvariabelen die voor beleid relevant zijn. In de presentatie worden voorbeelden getoond met betrekking tot mobiliteit en armoede, met aandacht voor de kwaliteit van de modelschattingen en uitlegbaarheid van de modellen.

Meer info: j.burger@cbs.nl

Machine Learning via Graph database inzetten voor kwaliteitscontrole van data

Tom Michiels (Vectr)

We duiken in de kracht van graphalgoritmen voor entity resolution, een techniek die cruciaal is voor het identificeren en koppelen van gegevenspunten binnen enorme datasets. We verkennen hoe de gevonden combinaties verder geanalyseerd kunnen worden met behulp van zowel regelgebaseerde systemen als machine learning-technieken. We tonen aan dat het graph-gebaseerde algoritme uitbreidbaar is en in verschillende domeinen toepasbaar is.

Meer info: tom.michiels@vectr.consulting

SAMENWERKING TUSSEN HET NETWERK STATISTIEK VLAANDEREN EN DE ACADEMISCHE WERELD – ISALA VAN DIEST (01.05)

Hoe kunnen we meer en beter samenwerken met de academische wereld voor de ontwikkeling en productie van (nieuwe) openbare statistieken? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Manon Reusens (KU Leuven) & Jorre Vannieuwenhuyze (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Onderzoekssamenwerking tussen Vlaamse Statistische Autoriteit en KU Leuven

Manon Reusens (KU Leuven)

De Vlaamse Statistische Autoriteit maakt het mogelijk voor studenten om via mastertheses en stages onderzoek te doen rond de productie van nieuwe en betere openbare statistieken. Ieder jaar zijn er verschillende studenten uit de opleidingen handelsingenieur (in de beleidsinformatica) en master of information management van de KU Leuven die gebruik maken van dit aanbod. Deze studenten bestuderen nieuwe technieken om cijfers over Vlaanderen te verzamelen, te ontwikkelen en ter beschikking te stellen aan derden op een betrouwbare en kwaliteitsvolle manier.

Meer info: manon.reusens@kuleuven.be

Omgeving en gezondheid in Vlaanderen: een partnerschap tussen kennisinstellingen en overheid

Karen Van Campenhout (Departement Omgeving)

Het Vlaams Planbureau voor Omgeving binnen het Departement Omgeving zorgt voor wetenschappelijke ondersteuning van het Omgevings- en Gezondheidsbeleid van de Vlaamse administraties. Deze wetenschappelijke ondersteuning gebeurt via samenwerking met onderzoekers van de 5 Vlaamse universiteiten (UAntwerpen, UGent, UHasselt, VUB en KU Leuven) en onderzoeksinstituten zoals het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), Interuniversity Microelectronics Centre (IMEC) en het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH).

Meer info: <https://www.milieu-en-gezondheid.be/nl>

CBS: academische samenwerking – doelen, aanpak & praktijk

Heike Goudriaan & Barry Schouten (Centraal Bureau voor de Statistiek - NL)

Het Nederlands Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) werkt al jaren nauw samen met universiteiten en hogescholen via gezamenlijk (promotie)onderzoek, grant-aanvragen, bijzondere leerstoelen, wederzijdse detachering van medewerkers, lezingen en gastcolleges, of stageplaatsen. Deze samenwerking vindt plaats op verschillende onderzoeksdomeinen, zowel methodologisch als statistisch-inhoudelijk. De presentatie maakt duidelijk hoe het CBS deze samenwerking organiseert, waar het goed loopt en waar het nog beter kan.

Meer info: <https://www.cbs.nl/nl-nl/over-ons/dit-zijn-wij/samenwerken/kennis/samenwerking-met-universiteiten-en-hogescholen>

Cultuurparticipatie in Vlaanderen, synergieën tussen monitoring en onderzoek

Jessy Siongers (UGent/VUB - Kenniscentrum Cultuuronderzoek & Jeugdonderzoekplatform)

Jessy Siongers is coördinator van het Kenniscentrum Cultuuronderzoek en een van de promotoren van het Jeugdonderzoekplatform, 2 consortia die zich richten op beleidsgericht onderzoek. In haar presentatie zal ze vertrekken vanuit ervaringen en praktijken van het Kenniscentrum Cultuuronderzoek dat onderzoek verricht naar cultuurparticipatie. Het Kenniscentrum Cultuuronderzoek verrichtte in het verleden onder andere onderzoek over vrijetijds- en cultuurparticipatie bij een representatief staal van de Vlaamse bevolking en publieksonderzoek in culturele instellingen. Het kenniscentrum is een consortium van de vakgroep Sociologie van de UGent en de vakgroep Sociologie aan de VUB.

Meer info: <https://www.cultuuronderzoek.be/>

WORKSHOPS SESSIE 2: 14U45 - 16U

SAMENWERKING TUSSEN HET NETWERK STATISTIEK VLAANDEREN EN DE PERS – CHRISTINE D'HAEN (01.52)

Hoe kan het netwerk Statistiek Vlaanderen zorgen voor kwaliteitsvolle en relevante openbare statistieken voor de pers? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitter: Karolien Weekers (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Hoe officiële statistieken toegankelijk maken voor journalisten?

Wendy Schelfaut (Statbel)

Wendy Schelfaut is woordvoerder en coördinator van de communicatie en verspreiding bij Statbel, het Belgische statistiekbureau. Met vaak meerdere publicaties per dag lanceert Statbel het ene cijfer na het andere, waarbij journalisten ook vaak heel wat vragen hebben. Hoe kan je in een statistische publicatie anticiperen op die vragen, en zorgen dat de publicatie zelf zo toegankelijk mogelijk is zonder aan precisie in te boeten?

Meer info: statpress@economie.fgov.be

Belga en de publicatie van openbare statistieken

Saskia Laurent (Belga)

Het persagentschap Belga News Agency is de hoofdleverancier van actualiteit aan de Belgische media. 24 uur per dag, 7 dagen per week, verspreidt Belga nieuws uit binnen- en buitenland in de vorm van tekst, foto, video en audio. De berichten (in het Nederlands, Frans en Engels) vormen de informatiebron voor de traditionele media: de geschreven pers, radio, televisie en nieuwssites. De toelichting zal focussen op de structurele samenwerking tussen Belga en Statistiek Vlaanderen.

Meer info: www.belga.be

Persstrategie VDAB bij publicatie van statistieken

Joke Van Bommel (VDAB)

Met Arvastat heeft de VDAB een online-ontsluitingstool voor actuele statistieken over de werkenden en werkzoekenden in Vlaanderen. Alle gegevens in Arvastat zijn beschikbaar tot op gemeentelijk niveau en worden maandelijks geactualiseerd. Naast deze ontsluiting verspreidt de VDAB ook persberichten en rapporten over arbeidsmarktgegevens. VDAB-woordvoerder Joke Van Bommel komt de persstrategie van de VDAB toelichten.

Meer info: vdab.be/trends/berichten

Hoe de redactie van De Tijd omgaat met statistieken

Thomas Roelens (De Tijd)

Thomas Roelens is het hoofd van de datajournalisten van de krant De Tijd. Hij komt toelichten hoe op de redactie met data en statistieken omgegaan wordt en welke opportuniteiten hij ziet om de samenwerking met de statistiekinstellingen nog vlotter te laten verlopen.

Meer info: www.tijd.be

BEVRAGINGEN ALS BRON VOOR OPENBARE STATISTIEKEN – TRANSITIELAB (01.04)

Hoe zorgen we voor nog meer kwaliteitsvolle openbare statistieken op basis van bevestigingen? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Joyce Stroobant (Departement Mobiliteit en Openbare Werken) & Dries Verlet (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Surveystrategie van de Vlaamse Statistische Autoriteit

Tina Vander Molen (Vlaamse Statistische Autoriteit)

In deze presentatie schetsen we de doelstelling en de praktische uitvoering van de bevestiging van Statistiek Vlaanderen (SV-bevestiging), waarbij de focus ligt op het verzamelen van gegevens om Vlaamse openbare statistieken jaarlijks te updaten. Op basis van een representatieve steekproef op grond van het Rijksregister worden uitspraken gedaan op Vlaams niveau, naar geslacht en naar leeftijds- en opleidingsgroepen. Er worden jaarlijks 3 bevestigingen georganiseerd met roterende thema's. Tijdens de presentatie gaan we in op hoe en waarom we onze strategie aangepast hebben naar een mixed-mode design, waarbij we uitgaan van een push-to-web benadering in combinatie met papieren vragenlijsten om moeilijk bereikbare groepen te bereiken. We staan ook stil bij enkele uitdagingen voor de toekomst, zoals het halen van voldoende hoge respons en de continue kwaliteitsverbetering van onze bevestigingen.

Meer info: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/bevestigingen/sv-bevestiging>

Toegankelijk en correct communiceren over de resultaten van bevestigingen: regionale cijfers van de EU-SILC-enquête

François Ghesquiere (IWEPS)

De Europese enquête naar inkomsten en levensomstandigheden (EU-SILC) laat toe om betrouwbare statistieken per gewest op te stellen. In deze presentatie wordt uitgelegd door L'Institut Wallon de L'Evaluation, de la Prospective et de la Statistique (IWEPS) hoe de resultaten van de EU-SILC in het Waalse Gewest op een toegankelijke en correcte wijze worden gecommuniceerd. Daarbij wordt ingegaan op een aantal vragen, zoals hoe om te gaan met steekproeffouten en hoe te communiceren over indicatoren die soms gevoelig liggen.

Meer info: f.ghesquiere@iweps.be

Survey Samenleven in Diversiteit

Karen Stuyck (Agentschap Binnenlands Bestuur)

De Survey Samenleven in Diversiteit (SID-survey) is een grootschalige bevraging van het Agentschap Binnenlands Bestuur afgenomen bij personen van Belgische, Marokkaanse, Turkse, Poolse, Roemeense en Congolese herkomst. Een eerste bevraging werd afgenomen in 2017. In de tweede bevraging in 2022 werd ook een groep personen van Afghaanse herkomst bevraged. De bevraging besteedt vooral aandacht aan de aspecten van het samenleven in diversiteit die in administratieve data en algemene bevolkingssurveys onderbelicht blijven. Tijdens de uiteenzetting wordt er dieper ingegaan op het bereiken van moeilijker bereikbare doelgroepen en de uitdagingen die gepaard gaan met het uitvoeren van dergelijke bevragingen.

Meer info: <https://samenleven-in-diversiteit.vlaanderen.be/>

The Social Study

Bart Meuleman & Koen Abts (KU Leuven)

The Social Study (TSS) is een dataverzamelingsinfrastructuur, opgezet door alle Belgische universiteiten. Het TSS-panel bestaat uit een representatieve groep van 4.000 toevallig geselecteerde Belgische burgers van 16 jaar en ouder. Deze infrastructuur biedt de wetenschappelijke gemeenschap een waardevolle bron voor het verzamelen van surveygegevens en het verwerven van inzichten in onze samenleving.

Meer info: www.thesocialstudy.be

ADMINISTRATIEVE DATA ALS BRON VOOR OPENBARE STATISTIEKEN – GROOT AUDITORIUM (0.11)

Hoe verwerven, delen en koppelen we op een veilige en efficiënte manier administratieve data binnen het netwerk Statistiek Vlaanderen om te komen tot betere openbare statistieken? Wat zijn hier de uitdagingen/valkuilen/opportunities voor de individuele entiteiten en voor het netwerk als geheel?

Voorzitters: Jan van Nispen (Departement Economie, Wetenschap & Innovatie) & Ann Carton (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Administratieve data in het kader van de Taskforce 'Vlaanderen helpt Oekraïne'

Ingrid Schockaert (Vlaamse Statistische Autoriteit)

Oekraïne wordt geconfronteerd met een oorlog die in Europa een stroom van ontheemden op gang heeft gebracht. De Taskforce 'Vlaanderen helpt Oekraïne' zorgt voor een gecoördineerd en geïntegreerd beleid om de opvang en steun aan de ontheemden in Vlaanderen in goede banen te leiden. Nauwkeurige statistische informatie is hierbij van cruciaal belang. In de presentatie wordt de rol van administratieve gegevens besproken, met name deze afkomstig uit het Rijksregister, en hoe statistische instellingen in België door middel van intensieve samenwerking hebben bijgedragen aan een beleid gebaseerd op statistische evidentie.

Meer info: ingrid.schockaert@vlaanderen.be

Datavindplaats: data en API's van overheidsinstanties in Vlaanderen op één centraal platform

Loes Deventer & Geraldine Nolf (Agentschap Digitaal Vlaanderen)

Datavindplaats geeft toegang tot het meest uitgebreide aanbod van informatie in Vlaanderen. Gegevens en API's worden op een veilige en betrouwbare manier aangeboden. Deze informatie is vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar. En dat alles binnen één platform, 'lov(able)' gepresenteerd. In de catalogus van Datavindplaats kan op een gebruiksvriendelijke manier gezocht worden volgens verschillende criteria. Via de toepassing Metadata Vlaanderen kan een dataset en/of API 'once only' beschreven worden en wordt deze na publicatie ook zichtbaar op Datavindplaats. Of integreer al bestaande metadata, zodat het aanbod mee zichtbaar wordt op Datavindplaats. Metadata wijst zo de weg voor eindgebruikers en zorgt bovendien voor een soepele informatiestroom naar Belgische en Europese Dataportalen. Als centraal platform wordt Datavindplaats ook ingezet om statistische en administratieve data te zoeken en te vinden om op die manier deze data te kunnen hergebruiken in eigen lokale of online toepassingen.

Meer info: <https://www.vlaanderen.be/datavindplaats>

En wat als we onze administratieve data wat meer verrijken?

Stijn Vanacker (Departement Omgeving)

Het Omgevingsloket is een officiële website van de Vlaamse overheid waar u informatie kunt vinden over de omgevingsvergunning. In het Omgevingsloket kunt u als burger (bouwheer) of als architect de nodige vergunningen digitaal aanvragen of een melding maken. De meest gekende types vergunningen in de volksmond zijn 'de bouwvergunning' en 'de milieuvergunning'.

Op 6 jaar tijd zijn zo'n 660.000 dossiers ingediend. Een beetje kort door de bocht, kan je dus stellen dat er eigenlijk zo'n 660.000 vragen zijn om "iets" aan onze omgeving te veranderen.

In die data duiken biedt dus een schat aan informatie. Maar er ontstaat nog een grotere meerwaarde én inzicht als we die data koppelen aan andere data zoals ruimtelijke typologieën of data die bijvoorbeeld te vinden zijn op Datavindplaats.

In deze voordracht gaat Stijn dieper in op dit topic aan de hand van de recente overstromingen die we afgelopen winter meemaakten.

Meer info: stijn.vanacker@vlaanderen.be

Demobel en Census

Patrick Lusyne (Statbel)

Demobel is de demografische database van Statbel, het Belgische statistiekbureau, gebaseerd op het Rijksregister. Demobel fungeert als centrale pijler voor dataontwikkelingen omtrent allerlei thema's met een sociaal-demografische dimensie. Demobel gegevens worden daarbij vaak gecombineerd met zowel Census als gegevens uit andere administratieve databanken. Alles samen overspant Demobel bijna 30 jaar sociaal-demografische geschiedenis van België.

Meer info: patrick.lusyne@economie.fgov.be

RELATIE TUSSEN OPENBARE STATISTIEKEN EN HET BELEID – TOOTS THIELEMANS (01.43)

Hoe kunnen we als netwerk Statistiek Vlaanderen beter samenwerken met het beleid en de politiek en tegelijk toch onze statistische onafhankelijkheid behouden? Wat zijn hier de valkuilen/uitdagingen en opportuniteiten voor de entiteiten en het netwerk in zijn geheel?

Voorzitter: Jo Noppe (Vlaamse Statistische Autoriteit)

PRESENTATIES:

Samen sterker datagedreven besturen met de Gemeente-Stadsmonitor

Leen Schaerlaekens (Agentschap Binnenlands Bestuur)

De Gemeente-Stadsmonitor is een omgevingsscanner die de brede omgeving van elke Vlaamse gemeente en stad in beeld brengt aan de hand van meer dan 400 indicatoren. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) wil met deze beleidsmonitor elk lokaal bestuur ondersteunen om het strategisch beleid van gemeenten en steden te analyseren, te onderbouwen en sterker te maken. ABB heeft bij de release in 2024 volop ingezet op samen sterker datagedreven besturen. Zo werd een nieuwe website gelanceerd, waar je in de interactieve toepassing zelf je indicatorenset kan samenstellen. Op de gemeente-in-vogelvlucht-pagina vind je inzichten en synthese-elementen die elk lokaal bestuur meteen inzicht geeft in sterke punten en aandachtspunten, evolutie of benchmark. Ook een typologie van gemeenten werd per thema opgenomen. Daarnaast zitten er uitgewerkte rapporten (in Pdf of Word) met een benchmark naar keuze in het aanbod, alsook zijn er downloadmogelijkheden van alle data. In 2023 heeft ABB bijna 70 lokale besturen ondersteund met een workshop op maat. In 2024 gaat ABB nog een stap verder. Samen met de lokale besturen start het een lerend netwerk op in het kader van datagedreven beleid.

Meer info: <https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/>

Beleidsondersteuning op basis van microsimulatiemodellen

Wendy Vander Stricht (Departement Financiën & Begroting)

Het Departement Financiën & Begroting is onder andere belast met de beleidsondersteuning inzake financiën, begroting en fiscaliteit. Daarom bouwt de Afdeling Beleidsondersteuning, Begroting en Financiële Operaties (BOBFO) fiscale microsimulatiemodellen en verzamelt BOBFO data voor het ondersteunen van nieuw beleid en het uitvoeren van beleidsevaluaties.

Meer info: wendy.vanderstricht@vlaanderen.be

Twee praktijkvoorbeelden van indicatoren voor beleid: Dashboard Vlaamse Veerkracht en internationale benchmarking

Flo Van den Broeck & Kwinten Corluuy (Departement Kanselarij & Buitenlandse Zaken)

De Vlaamse overheid wil het herstel na de COVID-19-pandemie en de crisisbestendigheid van Vlaanderen nauwgezet opvolgen. Ze doet dit aan de hand van de kernindicatoren van het Dashboard Vlaamse Veerkracht die de context weergeven waarbinnen de projecten van het relanceplan Vlaamse Veerkracht hun voortgang realiseren, en de impact die ze direct of indirect kunnen hebben op duurzame, inclusieve en gezonde groei. Daarnaast willen we vanuit het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken Vlaanderen via internationale benchmarking onderbouwd vergelijken met andere Europese regio's. Het Dashboard Vlaanderen Vergeleken van Statistiek Vlaanderen is hiervoor een interessante bron van informatie en een nuttig startpunt, al blijft vergelijkbare regionale data rond bepaalde onderwerpen een moeilijkheid. Daarnaast willen we in de toekomst genuanceerdere vergelijkingen mogelijk maken door ook aan te geven hoe vergelijkbaar de context van een andere regio rond een bepaald thema is met de Vlaamse context rond dat thema.

Meer info: <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/vlaamse-veerkracht/dashboard-vlaamse-veerkracht>

Indicatoren over (kans)armoede op kindniveau: welke statistieken zijn er, wat is hun beleidsrelevantie en hoe ze correct benutten

Diederik Vancoppenolle (Agentschap Opgroeien)

In deze bijdrage focust Diederik (wetenschappelijk adviseur van het Agentschap Opgroeien) op de beschikbare statistieken over armoede bij (jonge) kinderen. Hij schetst welke variëteit aan statistieken er is en hoe ze berekend worden, maar heeft ook oog voor de beleidsrelevantie van elk van de indicatoren en voor het correct gebruik er van door beleidsmakers. Hij bespreekt daarbij zowel de statistieken die Opgroeien zelf heeft en ontsluit (kansarmoede, selectieve toeslagen groeipakket), maar heeft ook oog voor gegevens van KSZ en RIZIV.

Meer info: www.opgroeien.be/kennis/cijfers-en-onderzoek/gezinsinkomen-en-kansarmoede

Volgende evenementen

SV-seminarie 'Nieuwe methoden voor statistiekproductie - bundeling van het academisch onderzoek 2023-2024'

Statistiek Vlaanderen begeleidt studenten die via een masterthesis of stage onderzoek doen naar de productie van nieuwe en betere openbare statistieken. Dit academiejaar zijn studenten actief in de domeinen van datascience en demografie. Op dinsdag 21 mei geven de studenten ons een overzicht van hun onderzoeksresultaten.

Wanneer? Dinsdag 21 mei 2024 van 10u tot 12u30

Waar? Auditorium, Vlaams Administratief Centrum, Leuven

SV-seminarie 'Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten'

Statistiek Vlaanderen organiseert op donderdag 23 mei een seminarie over de resultaten van de nieuwste Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten. Deze vooruitzichten maken een inschatting van de evolutie tot 2040 van de bevolking en van de huishoudens in de 300 steden en gemeenten van het Vlaamse Gewest.

Wanneer? Donderdag 23 mei 2024 van 10u tot 12u30

Waar? Auditorium, Hendrik Consciencegebouw, Brussel

Nuttige info

Permanent secretariaat van de Dag van het netwerk: Polyvalente ruimte (0.07)

#SVnetwerkdag

Om in de loggen op de wifi deze QR-code scannen. Binnen een aantal seconden ontvang je een sms'je op het opgegeven nummer met de gegevens om in te loggen en krijg je toegang tot het wifi-netwerk voor die dag. (Je vindt deze QR-code ook terug aan het onthaal in de gebouwen)

www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen

Inschrijven nieuwsbrief

www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/inschrijving-nieuwsbrief-statistiek-vlaanderen

Statistiek Vlaanderen
Havenlaan 88
1000 BRUSSEL